

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił I. W. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawczynie na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodniła 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 1 listopada 1981 r. do 22 września 1983 r., od 16 lutego 1987 r. do 8 września 1996 r., od 9 września 1998 r. do 31 grudnia 1998 r., ponieważ wymienione w świadectwie stanowiska przędzacz – pomoc, skręcacz – pomoc nie są zgodne z wykazem stanowiącym załącznik do powołanego zarządzenia resortowego. Nazwa stanowiska pracy w szczególnych warunkach na jakim był zatrudniony pracownik wykazana w świadectwie musi odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego, nie może być niepełna ani podobna. Wnioskodawczynie udokumentowała ogólny staż pracy w wymiarze 22 lata, 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż w szczególnych warunkach wynoszący 3 lata, 5 miesięcy.

/decyzja – k. 37 plik II akt ZUS/

Wnioskodawczynie uznała w/w decyzję za krzywdzącą i w dniu 22 września 2015 r. złożyła odwołanie i wniosła o uwzględnienie do stażu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w (...) i w Fabryce (...) w P.. Wskazała, że miała wypłacany dodatek za pracę w szczególnych warunkach i otrzymywała posiłki regeneracyjne.

/odwołanie – k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podając te same argumenty co w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie I. W. urodziła się (...)

/bezsporne/

W dniu 1 lipca 2015 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 4 plik I akt ZUS/

Wnioskodawczynie w okresie od 1 września 1976 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) S.A. w P. oraz na podstawie art. 23¹ k.p. w Fabryce (...) Sp. z o.o. w P. od 1 stycznia 1999 r. do 30 września 2001 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: uczennicy od 1 września 1976 r. do 31 maja 1978 r., przewijacza od 1 czerwca 1978 r. do 31 października 1981 r., skręcacza – pomocy od 1 listopada 1981 r. do 22 września 1983 r. oraz od 16 lutego 1987 r. do 8 września 1996 r., przędzacza – pomocy od 9 września 1998 r. do 3 stycznia 1999 r., zgrzeblacza od 4 stycznia 1999 r. do 30 września 2001 r. W okresie od 23 września 1983 r. do 15 lutego 1987 r. oraz od 9 września 1996 r. do 8 września 1998 r. przebywała na urlopie wychowawczym.

/świadectwo pracy – k. 7 plik I akt ZUS, akta osobowe w kopercie – k. 27/

Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy wnioskodawczynie do 1978 r. uczęszczała do szkoły włókienniczej gdzie uczyła się zawodu przewijaczki. Po ukończeniu szkoły została zatrudniona na stanowisku przewijaczki na oddziale przewijalni. Na tym oddziale znajdowały się przewijarki, długie maszyny. Na maszyny zakładało się kłębek z przędzą i przekładało się je przez talerze. Następnie zdejmowało się kłębki z maszyny, które wkładało się do wózka i były ważone.

Ubezpieczona w 1981 r. została przeniesiona na skręcalnię. Na skręcalnię składały się trzy sale i na każdej było około 20 maszyn. Były 4 stanowiska skręciarek na jednej zmianie, które miały 10 maszyn do obsługi. Z tej maszyny wyciągało się pełne szpulki i naciągało się puste. Jako pomoc skręcarce wnioskodawczynie wykonywała te same czynności co skręcarce, gdy np. nie było skręcarce. Pomoc skrętarce wiązała nici, zakładała przędzę. Ubezpieczona pracowała na trzy zmiany na tym oddziale. W latach 1996 – 1998 ubezpieczona była na urlopie wychowawczym i po powrocie została zatrudniona na stanowisku prządki – pomoc. Na przędzalni były cztery maszyny. Praca prządki polegała na wspólnej pracy z pomocą prządki. Pomoc prządki pomagała zdejmować nici z maszyny, czyściła maszynę. Była to praca na zmiany w pełnym wymiarze czasu pracy. Na zmianie było 6 prządek i 6 pomocy prządki. Przez cały okres zatrudnienia I. W. otrzymywała dodatek za pracę w szkodliwych warunkach.

/zeznania wnioskodawczynie I. W. z dnia 20 kwietnia 2016 r. – 00:01:38 – 00:20:23 – płyta CD – k. 21 w zw. z zeznaniami z dnia 12 września 2016 r. – 00:01:56 – 00:06:15, zeznania świadka T. J. z dnia 20 kwietnia 2016 r. – 00:23:20 – 00:34:18 – płyta CD – k. 21, zeznania świadka M. R. z dnia 20 kwietnia 2016 r. – 00:40:29 – 00:49:23 – płyta CD – k. 21/

Zakład pracy (...) S.A. w upadłości w P. wystawił I. W. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach i wskazał, że podczas zatrudnienia od 1 września 1976 r. do 31 grudnia 1998 r. w okresie od 1 czerwca 1978 r. do 31 października 1981 r., od 1 listopada 1981 r. do 22 września 1983 r., od 16 lutego 1987 r. do 8 września 1996 r., od 9 września 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace – obróbka surowców włókienniczych i ich przędzenie na stanowisku przewijacz, skręcaj – pomoc, przędzacz – pomoc wymienionym w wykazie A dziale VII poz. 1 pkt 35, 33, 9 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

/świadectwo pracy w szczególnych warunkach – k. 8 plik I akt ZUS/

Obecnie wnioskodawczynie nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/bezsporne/

Wnioskodawczynie udokumentowała ogólny staż pracy w wymiarze 22 lata, 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż w szczególnych warunkach wynoszący 3 lata, 5 miesięcy.

/wyliczenia ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawczynie oraz świadków. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę. Zeznania świadków – osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, a jednocześnie pracowników tego samego zakładu w tym samym czasie co wnioskodawczynie, nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują. W ocenie Sądu zeznania wnioskodawczynie, świadków oraz świadectwo pracy w szczególnych warunkach potwierdzają jednoznacznie, że ubezpieczona pracowała podczas zatrudnienia w (...) w P. w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 w/w ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok SN z 15.12.1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok SN z 15.11. 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawczynie spełnia przesłanki ustawowe co do wieku – ukończyła 55 rok życia oraz lat okresów składkowych i nieskładkowych. Skarżąca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. W ocenie Sądu wnioskodawczynie spełnia również warunek co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż w spornych okresach wnioskodawczynie pracowała na stanowiskach: przewijacza od 1 czerwca 1978 r. do 31 października 1981 r., skręcacza – pomocy od 1 listopada 1981 r. do 22 września 1983 r. oraz od 16 lutego 1987 r. do 8 września 1996 r., przędzarza – pomocy od 9 września 1998 r. do 3 stycznia 1999 r. w (...) w P. w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

Pracę **przewijacza** zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych. Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Stanowisko to wymienione zostało w Wykazie A, Dziale VII, poz. 1, pkt 35 – przewijacz.

Pracę **skręcacz – pomoc** zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych. Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 19 z dnia 6

sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Stanowisko to wymienione zostało w Wykazie A, Dziale VII, poz. 1, pkt 34 – skręcaacz.

Pracę **przędzacz – pomoc** zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych. Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Stanowisko to wymienione zostało w Wykazie A, Dziale VII, poz. 1, pkt 9 – przędzacz.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że wymieniona w poz. 1 działu VII obróbka surowców włókienniczych i ich przędzenie, jest pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Stosownie do § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z dokumentów, z zeznań świadków i wnioskodawczynie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że skarżąca nie udowodniła okresu pracy 15 lat w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu wnioskodawczynie wykazała w przedmiotowym postępowaniu, że wykonywała w w/w spornym okresie pracę w szczególnych warunkach.

Wnioskodawczynie i świadkowie zgodnie podali, że podczas zatrudnienia w (...) wnioskodawczynie do 1978 r. uczęszczała do szkoły włókienniczej gdzie uczyła się zawodu przewijaczki. Po ukończeniu szkoły została zatrudniona na stanowisku przewijaczki na oddziale przewijalni. Na tym oddziale znajdowały się przewijarki, długie maszyny. Na maszyny zakładało się kłębek z przędzą i przekładało się je przez talerze. Następnie zdejmowało się kłębki z maszyny, które wkładało się do wózka i były ważone. Ubezpieczona w 1981 r. została przeniesiona na skręcalnię. Na skręcalnię składały się trzy sale i na każdej było około 20 maszyn. Były 4 stanowiska skręcarek na jednej zmianie, które miały 10 maszyn do obsługi. Z tej maszyny wyciągało się pełne szpulki i naciągało się puste. Jako pomoc skręcarki wnioskodawczynie wykonywała te same czynności co skręcarka, gdy np. nie było skręcarki. Pomoc skręcarki wiązała nici, zakładała przędzę. Ubezpieczona pracowała na trzy zmiany na tym oddziale. W latach 1996 – 1998 ubezpieczona była na urlopie wychowawczym i po powrocie została zatrudniona na stanowisku prządki – pomoc. Na przędzalni były cztery maszyny. Praca prządki polegała na wspólnej pracy z pomocą prządki. Pomoc prządki pomagała zdejmować nici z maszyny, czyściła maszynę. Była to praca na zmiany w pełnym wymiarze czasu pracy. Na zmianie było 6 przątek i 6 pomocy prządki. Przez cały okres zatrudnienia I. W. otrzymywała dodatek za pracę w szkodliwych warunkach.

W tym stanie faktycznym, zdaniem Sądu praca skarżącej w (...) w P. w pełnym wymiarze czasu pracy jest pracą w szczególnych warunkach.

A zatem w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wnioskodawczynie w sposób niewątpliwy wykazała przed Sądem, że przepracowała 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wnioskodawczynie spełnia także wszystkie pozostałe wymagane przepisami prawa przesłanki, zarówno w zakresie stażu pracy oraz nie bycia członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego jak i wieku.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawczynie złożyła wniosek w dniu 1 lipca 2015 r., a w dniu 23 kwietnia 2015 r. ukończyła 55 lat, zatem prawo do emerytury należało wnioskodawczynie przyznać od dnia 1 lipca 2015 r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym płynął wniosek.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.

K.K.W.